

жовт. 2016 р.) / Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України, НДІ вивчення проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса, НАПрН України, Союз юристів України. Київ, 2016. С. 143-146.

5.Ткаченко М. Оптимізація системи правоохоронних органів як суб'єктів протидії корупційним правопорушенням. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. (3), 2019. С. 178-185
URL:<https://doi.org/https://doi.org/10.34015/2523-4552.2019.3.15>

REFERENCES:

1.Pro Kontseptsiuu derzhavnoi polityky u sferi borotby z orhanizovanoi zlochynnistiu. (2011). [On the Concept of state policy in the field of combating organized crime]. Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 21.10.2011 № 1000/2011. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000/2011/conv#Text> [in Ukrainian].

2.Fedosova, O. V. (2016). Shliakhy vdoskonalennia derzhavnoi polityky u sferi borotby z orhanizovanoi zlochynnisti. [Ways to improve public policy in the fight against organized crime]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava*, 6, 190-195 [in Ukrainian].

3.Stratehii kiberbezpeky Ukrainy. (2016). [Cybersecurity Strategies of Ukraine]. Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 15 bereznia 2016 roku № 96/2016. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96/2016/conv#Text> [in Ukrainian].

4.Buhaichuk, K.L. (2016). Kontseptualni zasady zdiisnennia derzhavnoi polityky u sferi borotby z orhanizovanoi zlochynnistiu. [Conceptual principles of state policy in the field of combating organized crime]. *Protydiia zlochynnosti: teoriia ta praktyka: materialy VII Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Kyiv, 19 zhovt. 2016 r.)*. Hen. prokuratura Ukrainy, Nats. akad. prokuratury Ukrainy, NDI vyvchennia problem zlochynnosti im. akad. V.V. Stashysa, NAPrN Ukrainy, Soiuз yurystiv Ukrainy. Kyiv [in Ukrainian].

5.Tkachenko, M. (2019). Optymizatsiia systemy pravookhoronnykh orhaniv yak subiektiv protydii koruptsiinym pravoporushenniam. [Optimization of the system of law enforcement agencies as subjects of counteraction to corruption offenses]. *Visnyk Penitentsiarnoi asotsiatsii Ukrainy*, (3), 178-185 Retrieved from: <https://doi.org/https://doi.org/10.34015/2523-4552.2019.3.15> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 19.12.2019

УДК: 342.95 (477)

Невядовський Владислав Олегович,

кандидат юридичних наук,

заступник декана з навчально-методичної роботи

факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ

<http://orcid.org/0000-0002-3107-1464>

e-mail: vladon2309@gmail.com

СИСТЕМА СУБ'ЄКТІВ КОНТРОЛЮ ЗА ЯКІСТЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Констатовано, що суб'єктів контролю за якістю вищої освіти в Україні слід розглядати з двох позицій: по-перше, як сукупність уповноважених органів державної влади, які відповідно до норм чинного законодавства наділені владними повноваженнями, що дають змогу здійснювати контрольну діяльність у відповідному напрямку; по-друге, як систему структурних підрозділів відповідних закладів вищої освіти, до компетенції яких входить здійснення самоврядного контролю за якістю вищої освіти.

Доведено, що суб'єктів контролю за якістю вищої освіти слід об'єднати у п'ять великих груп. 1) вищі органи державної влади (Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України), які в своїй діяльності формують засади контрольної діяльності в цілому та засади якості освіти, тобто, основи того на що контроль спрямовано, а також встановлюють вектор державної політики в галузі вищої освіти; 2) друга група представлена єдиним центральним органом виконавчої влади – Міністерством освіти і науки України; 3) цільові суб'єкти контролю, до яких відносяться Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти; 4) самоврядні суб'єкти контролю, зокрема: заклади вищої освіти, які реалізують окремий набір форм та методів контролю, але при цьому вони не наділені владними повноваженнями; 5) суб'єкти міжнародного права – особливі учасники контролю за якістю вищої освіти, діяльність яких має специфічний характер, у порівнянні з іншими суб'єктами, адже регламентована не лише національним законодавством, але й актами міжнародного права.

Ключові слова: контроль, якість вищої освіти, суб'єкти контролю, класифікація, правове регулювання.

Nevyadovsky V. SYSTEM OF SUBJECTS OF CONTROL OVER THE QUALITY OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE

It is stated that the subjects of control over the quality of higher education in Ukraine should be considered from two positions: first, as a set of authorized public authorities, which in accordance with current legislation are endowed with powers to control activities in this direction; secondly, as a system of structural subdivisions of the relevant institutions of higher education, the competence of which includes the implementation of self-governing control over the quality of higher education.

It has been proven that the subjects of quality control of higher education should be divided into five large groups. 1) higher state authorities (Verkhovna Rada of Ukraine and the Cabinet of Ministers of Ukraine), which in their activities form the principles of control activities in general and the principles of quality of education, ie, the basis of what control is aimed at, and establish the vector of state

policy in higher education ; 2) the second group is represented by a single central body of executive power - the Ministry of Education and Science of Ukraine; 3) target subjects of control, which include the National Agency for Quality Assurance in Higher Education, sectoral expert councils of the National Agency for Quality Assurance in Higher Education and independent institutions for evaluation and quality assurance of higher education; 4) self-governing subjects of control, in particular: institutions of higher education, which implement a separate set of forms and methods of control, but they are not endowed with power; 5) subjects of international law - special participants in the control over the quality of higher education, whose activities have a specific nature, in comparison with other subjects, because it is regulated not only by national law but also by acts of international law.

Key words: control, quality of higher education, subjects of control, classification, legal regulation.

Постановка проблеми. Суспільно-правові відносини, на регулювання та упорядкування яких спрямовано дію права – це завжди продукт взаємодії певних сторін, тобто суб'єктів. Фактор суб'єктності притаманний всім без виключення юридичним явищам, зокрема контрольній діяльності в її різноманітних формах та видах. Зокрема, контроль за якістю вищої освіти в Україні – це також за великим рахунком механізм із суб'єктивною складовою, реалізація якого складає частину функціоналу уповноважених юридичних або фізичних осіб. Система суб'єктів контролю за якістю вищої освіти в Україні, беручи до уваги його предмет та межі, має включати в себе велике коло сторін. Але виникає питання про зміст подібних суб'єктів та їх співвідношення із реалізаторами загального контролю, як способу забезпечення законності в діяльності закладів освіти, а також іншими фізичними та юридичними особами, які провадять діяльність в межах освітньої сфери.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика юридичного статусу суб'єктів контролю, як загально-теоретичного явища досліджувалась в роботах багатьох науковців, серед яких: О.Д. Василик, С.С. Вітвицький, Г.А. Гончаренко, Ю.М. Козлов, О.М. Музичук, В.П. Нагребельний, О.Ю. Оболенський, Л.Д. Савенков, О.В. Харитонов, В.Д. Чернадчук, С.В. Шестак та інші. Проте, статус та особливості діяльності суб'єктів контрольної діяльності саме в галузі контролю за якістю вищої освіти належним чином не розглядалися.

Мета статті полягає у розкритті системи суб'єктів здійснення контролю за якістю вищої освіти в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Варто наголосити, що поняття суб'єкту має глибоку загально-теоретичну основу відповідно до якої це слово походить від латинського терміну «subjectum», що значить носія пізнання та оцінки, джерело предметно-практичної діяльності, цілеспрямованої активності або ж активна самодіяльна особа, яка здійснює перетворення дійсності [1, с.78; 2]. У тлумачних словниках української та російської мови суб'єктом позначається людина, як носій певних властивостей; фізична або юридична особа як носій юридичних прав та властивостей [3, с.777].

Поняття суб'єкту контролю походить від загально-юридичних визначень суб'єктів права та наслідую велику кількість притаманних їм ознак. Наприклад, І.К. Дрозд та В.О. Шевчук визначають суб'єкт контролю як особу або інституцію, яка здійснює контрольні дії щодо власної діяльності або діяльності іншої фізичної чи юридичної особи [4, с.15;5, с. 26-27;5]. Ф.Ф. Бутинець вважає, що суб'єктом контролю варто визначити такий суб'єкт, що в контрольному процесі виступає носієм прав і обов'язків, а саме особи та органи, що мають повноваження на здійснення контрольної діяльності за відповідним суб'єктом, зокрема, шляхом втручання в його оперативну діяльність та застосування заходів юридичної відповідальності [6]. За поглядом Є.О. Соломатіної суб'єктом виступають фізичні або юридичні особи, які державою наділяються правом проводити державно-примусові контрольні заходи у відношенні до інших фізичних або юридичних осіб [7, с.157]. А.О. Собакарь під суб'єктами контролю за безпекою дорожнього руху розуміє сукупність спеціальних органів та установ, що беруть участь у процесі організації контролю за безпекою руху на автомобільному транспорті та яких держава наділяє повноваженнями щодо здійснення конкретних контрольних дій, закріплюючи процедури контролю у відповідних нормах [8, с.15].

Зважаючи на викладене, суб'єктів контролю за якістю вищої освіти в Україні слід розглядати з двох позицій: по-перше, як сукупність уповноважених органів державної влади, які відповідно до норм чинного законодавства наділені владними повноваженнями, що дають змогу здійснювати контрольну діяльність у відповідному напрямку; по-друге, як систему структурних підрозділів відповідних ВНЗ, до компетенції яких входить здійснення самоврядного контролю за якістю вищої освіти.

Однак, варто зауважити про існування певної проблематики із визначенням системи суб'єктів контролю за якістю вищої освіти в Україні. Чинне законодавство держави лише частково освітлює дане питання. Зокрема, Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII до учасників контролю за якістю вищої освіти можна віднести декілька основних суб'єктів, першим з яких є Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти яке виконує наступні повноваження, зокрема, контрольного змісту: формує вимоги до системи забезпечення якості вищої освіти, розробляє положення про акредитацію освітніх програм і подає його МОН для затвердження; розробляє порядок інституційної акредитації закладів вищої освіти і подає його МОН для затвердження; аналізує якість освітньої діяльності закладів вищої освіти і таке інше [9].

Іншим суб'єктом контролю відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII можна виділити галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти [10].

Третім ключовим суб'єктом контролю згідно із статтею 23 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII виступають незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, котрі визначаються, як недержавні організації (установи, агенції, бюро тощо), акредитовані Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, що здійснюють оцінювання освітньої програми, результатів навчання та/або закладів вищої освіти (їхніх структурних підрозділів) з метою вироблення рекомендацій і надання допомоги

зкладам вищої освіти в організації системи забезпечення якості вищої освіти та внесення пропозицій Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти щодо акредитації освітньої програми [11].

Отже, наведені суб'єкти відіграють основну роль в процесі здійснення контролю за якістю вищої освіти в Україні, адже на них покладається найбільший масив повноважень за вказаним напрямом. Проте, незважаючи на їх явне привалювання в контексті піднятого питання, суб'єктний склад аналізованого контролю не обмежуються саме цими учасниками та є більш широким. Так, на доведення цієї позиції зауважимо, що статусом суб'єктів контролю за якістю освіти в Україні цілком можна наділити Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України.

Відмітимо, що Верховна Рада України (далі – ВРУ) – це парламент, що обирається народом України, і який є єдиним представницьким та законодавчим органом. Ключовим повноваженням ВРУ є прийняття законів [12]. Останні мають найвищу юридичну силу після Конституції України та саме їх положеннями визначаються основи соціального захисту, форми і види пенсійного забезпечення; засади регулювання праці і зайнятості, шлюбу, сім'ї, охорони дитинства, материнства, батьківства; виховання, освіти, культури і охорони здоров'я; екологічної безпеки; організація і діяльність органів виконавчої влади, основи державної служби, організації державної статистики та інформатики тощо [12].

В свою чергу, Кабінет Міністрів України (далі – КМУ) згідно з нормами Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 №794-VII є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів. В галузі освіти Кабінет Міністрів України виконує наступні повноваження: забезпечує проведення державної освітньої політики, а також забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення матеріально-технічної бази та інших умов, необхідних для розвитку освіти і культури [13].

Проте, якщо ВРУ та КМУ формують основи контрольної діяльності, то безпосереднє проведення державної політики в галузі вищої освіти та її якості, а також окремі контрольні повноваження покладаються на інший центральний орган виконавчої влади – Міністерство освіти і науки України (далі – МОН). Відповідно до Положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 №630 МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах, трансферу (передачі) технологій, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності. В межах покладених на МОН завдань, вказаний орган реалізує ряд важливих повноважень, окремі з яких мають пряме відношення до контролю за якістю вищої освіти, а саме: затверджує порядок, види та форми проведення моніторингу якості освіти; затверджує за поданням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти положення про акредитацію освітніх програм вищої освіти та порядок проведення інституційної акредитації; здійснює ліцензування освітньої діяльності у сферах вищої, післядипломної, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти; розробляє проекти ліцензійних умов провадження освітньої діяльності і змін до них та подає їх в установленому порядку на затвердження Кабінету Міністрів України; здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти; утворює експертні комісії для проведення виїзних ліцензійних експертиз у сфері вищої освіти та бере участь в їх проведенні і таке інше [14].

Як окремих суб'єктів контролю за якістю вищої освіти варто виділити безпосередньо заклади вищої освіти (далі – ЗВО) – окремі види установ, які є юридичною особою приватного або публічного права, діють згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводять наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечують організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей [11].

Окрім зазначеного, як безпосередньо суб'єкти контролю за якістю вищої освіти, ЗВО в межах своєї самоврядної діяльності реалізують спеціальні методи контролю, непридатні іншим суб'єктам. Наприклад, саме за ініціативою ЗВО відбувається інституційна акредитація закладу вищої освіти або його перевірка незалежною установою оцінювання та забезпечення якості вищої освіти [11].

Наступну та останню групу суб'єктів контролю за якістю вищої освіти в Україні становлять суб'єкти міжнародного права. В положення Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII неодноразово звертається увага на важливість та необхідність участі останніх у відносинах пов'язаних із формування стандартів якості вищої освіти та забезпеченням їх дотримання. Наприклад, відповідно до статті 23 Закону незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти можуть співпрацювати з Європейською асоціацією із забезпечення якості вищої освіти, зокрема, з метою запровадження європейських стандартів і рекомендацій щодо підвищення якості вищої освіти в Україні [11]. Відповідно до положень статті 74 Закону держава з метою гармонізації законодавчих та інших нормативно-правових актів України у сфері вищої освіти та імплементації найважливіших положень міжнародних документів підтверджує пріоритетність норм міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. З цією метою до окремих контрольних процесів в галузі якості вищої освіти залучаються суб'єкти міжнародного права, що відбувається у межах встановлених законодавством нашої держави механізмів [11].

Висновки. Таким чином, існуючий підхід до виділення суб'єктів контролю за якістю вищої освіти є

неповним та об'єктивно не включає в себе велике коло важливих учасників відносин, які виникають в цій сфері. Розглядаючи правовий статус та повноваження окремих органів державної влади та інших організацій ми виявили розгалужену систему суб'єктів контролю за якістю вищої освіти, яку можна поділити на декілька основних груп. Таким чином, формуючи кінцеві висновки зазначимо, що на сьогоднішній день суб'єкти контролю за якістю вищої освіти об'єднані у п'ять великих груп.

1) Першу групу суб'єктів складають вищі органи державної влади – Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України. Зазначені суб'єкти в своїй діяльності формують засади контрольної діяльності в цілому та засади якості освіти, тобто, основи того на що контроль спрямовано, а також встановлюють вектор державної політики в галузі вищої освіти. Окрім того, зазначені органи державної влади видають нормативно-правові акти, які визначають правовий статус інших суб'єктів контрольної діяльності.

2) Друга група представлена єдиним центральним органом виконавчої влади – Міністерством освіти і науки України. В своїй роботі зазначений суб'єкт: по-перше, реалізує національну політику в галузі освіти в цілому та якості вищої освіти зокрема; по-друге, здійснює ліцензування освітньої діяльності; по-третє, формує підзаконну нормативно-правову базу щодо порядку та механізмів контрольної діяльності якості вищої освіти, зокрема: порядок проведення моніторингу освітньої діяльності, положення про акредитацію, проекти ліцензійних умов, тощо.

3) Третя група – це цільові суб'єкти контролю, до яких відноситься Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, галузеві експертні ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Зазначені суб'єкти прямо визначені законодавством як ключові організації, що здійснюють забезпечення якості вищої освіти та контроль за її дотриманням. Варто наголосити, що саме в роботі цих організацій сконцентровано можливість використовувати найбільший інструментарій контролю.

4) Четверта група – самоврядні суб'єкти контролю за якістю вищої освіти в Україні, зокрема: заклади вищої освіти, які реалізують окремий набір форм та методів контролю, але при цьому вони не наділені владними повноваженнями.

5) П'ята група – суб'єкти міжнародного права – особливі учасники контролю за якістю вищої освіти, діяльність яких має специфічний характер, у порівнянні із іншими суб'єктами, адже регламентована не тільки національним законодавством, але й актами міжнародного права.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Радугин А.А. Філософія: курс лекцій. Москва: Центр, 1997. 272 с.
2. Невмержицький Олександр. Особливості правового статусу суб'єктів праввідносин під час здійснення контролю за наданням адміністративних послуг у сфері земельних відносин. *Держ. упр. та місц. самоврядування: зб. наук. пр. / Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Дніпро, 2019. Вип. 1 (40). С. 82-89.*
3. Ожегов С.І. Тлумачний словник російської мови: [80 000 слів і фразеологічних виразів] / С.І. Ожегов, Н. Ю. Шведова; Російська академія наук. інститут російської мови імені В. В. Виноградова. [4-е изд., Доповнене]. М.: Азбуковник, 1999. 944 с.
4. Тарасов А.М. Державний контроль в Росії. Монографія. М.: ЗАТ «Видавництво» КОНТИНЕНТ », 2008. 672 с.
5. Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник. К.: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2007. 304 с.
6. Шалімова Н.С. Суб'єкти контролю якості аудиту в Україні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки.* 2009. Вип. 16(2). С. 300-309.
7. Дорошенко О.О. Класифікація суб'єктів контролю фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. *Економіка та підприємництво* : зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана"; відп. ред. І. В. Луняк. Київ: КНЕУ, 2010. Вип. 24. С. 297-303.
8. Соломатина Н.А. Контроль как функция государственного управления. *Вестник Московского университета МВД России.* 2015. №6. С.154-159.
9. Собакарь А.О. Інституційні засади державного контролю за безпекою дорожнього руху в Україні. *Науковий вісник Національного університету ДПС України. Серія «Економіка, право».* 2013. № 2 (61). С. 15-22.
10. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: постанова, статут від 15.04.2015 №244. Офіційний вісник України. 2015. №36. ст.1070.
11. Про вищу освіту: закон від 01.07.2014 №1556-VII. *Відомості Верховної Ради України.* 2014. №37-38.
12. Конституція України: закон від 28.06.1996 №254к/96-В. *Офіційний вісник України.* 2010. №72/1. ст.2598.
13. Про Кабінет Міністрів України: закон від 27.02.2014 №794-VII. *Відомості Верховної Ради України.* 2014. №13. ст.828.
14. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: положення від 16.10.2014 №630. *Офіційний вісник України.* 2014. №95. ст.17.

REFERENCES:

1. Raduhyn, A.A. (1997). *Filosofia: kurs lektzii*. [Philosophy: a course of lectures]. Moskva: Tsentr [in Russian].
2. Nevmerzhytskyi, O. (2019). *Osoblyvosti pravovoho statusu subiektiv pravovidnosyn pid chas zdiisnennia kontroliu za nadanniam administratyvnykh posluh u sferi zemelnykh vidnosyn*. [Peculiarities of the legal status of the

subjects of legal relations during the control over the provision of administrative services in the field of land relations]. *Derzh. upr. ta mists. samovriaduvannia: zb. nauk. pr.* Dnipro: Dnipropetr. rehion. in-t derzh. upr. Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy, 1 (40), 82-89 [in Ukrainian].

3. Ozhehov, S.I. (1999). *Tlumachnyi slovnyk rosiiskoi movy: 80 000 sliv i frazeolohichnykh vyraziv.* [Explanatory dictionary of the Russian language: 80 000 words and phraseological expressions]. M.: Azbukovnyk [in Russian].

4. Tarasov, A.M. (2008). *Derzhavnyi kontrol v Rosii. Monohrafiia.* [State control in Russia. Monograph]. M.: ZAT «Vydavnytstvo» KONTYNENT» [in Russian].

5. Drozd, I.K., & Shevchuk, V.O. (2007). *Derzhavnyi finansovy kontrol.* [State financial control]. K.: TOV «Imeks-LTD» [in Ukrainian].

6. Shalimova, N.S. (2009). *Subiekty kontroliu yakosti audytu v Ukraini.* [Subjects of audit quality control in Ukraine]. *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 16(2), 300-309 [in Ukrainian].

7. Doroshenko, O.O. (2010). *Klasyfikatsiia subiektiv kontroliu finansovo-hospodarskoi diialnosti biudzhetykh ustanov.* [Classification of subjects of control of financial and economic activity of budgetary institutions]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo : zb. nauk. pr. molodykh uchenykh ta aspirantiv.* Kyiv: KNEU, 24, 297-303 [in Ukrainian].

8. Solomatyna, N.A. (2015). *Kontrol kak funktsiia hosudarstvennoho upravleniia.* [Control as a function of public administration]. *Vestnyk Moskovskoho unyversyteta MVD Rossyy*, 6, 154-159 [in Ukrainian].

9. Sobakar, A.O. (2013). *Instyutsiini zasady derzhavnoho kontroliu za bezpekoiu dorozhnoho rukhu v Ukraini.* [Institutional principles of state control over road safety in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu DPS Ukrainy. Seriia «Ekonomika, pravo»*, 2 (61), 15-22 [in Ukrainian].

10. *Pro utvorennia Natsionalnoho ahentstva iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity: postanova, statut vid 15.04.2015 №244.* (2015). [On the establishment of the National Agency for Quality Assurance in Higher Education: Resolution, Statute of 15.04.2015 №244]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 36, 1070 [in Ukrainian].

11. *Pro vyshchu osvitu: zakon №1556-VII.* (2014, Jule 01). [On higher education: the law of 01.07.2014 561556-VII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 37-38 [in Ukrainian].

12. *Konstytutsiia Ukrainy.* (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 72/1, 2598 [in Ukrainian].

13. *Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: zakon №794-VII.* (2014, February 27). [On the Cabinet of Ministers of Ukraine: law of 27.02.2014 №794-VII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 13, 828 [in Ukrainian].

14. *Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy: polozhennia vid 16.10.2014 №630.* (2014). [On approval of the Regulations on the Ministry of Education and Science of Ukraine: regulations of 16.10.2014 №630]. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 95, 17 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 21.12.2019

УДК 342.9

Піскунова Ольга Борисівна,
здобувач Науково-дослідного інституту
публічного права
e-mail: pisckunova_olga@ukr.net

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ УПОВНОВАЖЕНОГО ПІДРОЗДІЛУ (УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ) З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ В ЦІЙ СФЕРІ: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ФОРМИ ТА ВИДИ

В статті здійснено аналіз наукових положень вчених, які досліджували основні форми взаємодії правоохоронних органів та громадських інституцій щодо запобігання, виявлення та протидії корупції.

В науковій праці запропоновано визначення взаємодії уповноважених підрозділів (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції з іншими суб'єктами у цій сфері та громадськими інституціями. Серед основних форми взаємодії уповноважених підрозділів (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції з іншими суб'єктами у цій сфері та громадськими інституціями названо: 1) спільне планування та здійснення заходів щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідного органу, підготовки заходів щодо їх усунення; 2) методична та консультативна допомога з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції; 3) обмін інформацією про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції; 4) проведення спільних конференцій, семінарів, навчань, консультацій і нарад з питань покращення організації запобігання, виявлення та протидії корупції; 5) здійснення спільних наукових, соціологічних досліджень з питань запобігання корупції; 6) спільне вироблення пропозиції щодо вдосконалення законодавчого регулювання відносин, що виникають у сфері запобігання корупції відповідним суб'єктам права законодавчої ініціативи; 7) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, спрямованих на підвищення обізнаності громадян про основні засади антикорупційної політики держави та заходи спрямовані на викоренення корупції у суспільстві. 8) співробітництво з міжнародними та зарубіжними організаціями, що декларують антикорупційну спрямованість.

Випуск 7. Спецвипуск. 2019